

La primera traça de la catedral de Santa Maria, del segle XIV, ara restaurada. FOTO: JOAN REVILLAS

Tortosa

Restauen un còdex i la traça de la catedral del segle XIV

El Bisbat de Tortosa mostrarà al públic els elements recuperats a l'exposició permanent de la catedral de Santa Maria, a partir del 4 de juliol i fins al mes de setembre

M. MILLAN
TORTOSA

El Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) ha finalitzat la restauració de dues peces conservades a l'Arxiu Capitular de la Catedral de Tortosa. Es tracta de la traça de la catedral de Santa Maria, d'Antoni Guarc, datada entre 1379 i 1382 i considerada la més antiga d'Espanya i una de les més antigues d'Europa; i del còdex *Directorium Inquisitorium*, llibre manuscrit del segle XV.

L'autor d'aquest manual per a inquisidors va ser un dominic gironí que fou inquisidor general de la Corona d'Aragó durant la segona meitat del segle XIV. «La còpia està feta el 1451 per Pere Mateu Calaf», segons explicà ahir mossèn Josep Alanyà, arxiver de la catedral, en la presentació dels elements restaurats.

La recuperació s'ha realitzat en el marc del programa de subvencions del Departament de Cultura de la Generalitat per a la conservació i restauració del patri-

El còdex *Directorium Inquisitorium*. FOTO: JOAN REVILLAS

moni moble català, expliquen des del Bisbat.

Pel que fa al còdex, el volum manuscrit en pergami està format per 115 bifolis i quatre folis distribuïts en 12 quadernets, amb cosit de nervi senzill i passada de fil simple, amb cadeneta als extrems.

«Al marge de l'envelliment natural dels materials constitutius i del comportament del pergami,

com a material higroscòpic sensible a les condicions mediambientals, el còdex presentava canvis estructurals i altres alteracions quimicofísiques que posaven en risc el seu estat de conservació», detallà Carme Balliu, responsable de l'Àrea de conservació-restauració de document, obra sobre paper i fotografia, al CRBMC. Les patologies més evidents eren alteracions dimensio-

nals del pergami, deformacions, contracció i encongiment, així com enfosquiment i cremat perimetral dels fulls. Tot plegat derivat, probablement, d'un incendi i de la consegüent humitat, rebuda durant la sufocació del foc. L'actuació ha permès recuperar el còdex amb el criteri de mínima intervenció, tot i que es va haver de desmuntar i tornar a muntar, amb una nova coberta per preservar-lo millor.

Pel que fa a la traça de la catedral, presentava alteracions degudes a l'ús i manipulació del document, a més d'antigues reparacions dutes a terme en diferents moments de la seua història. Així, eren visibles diferents fragments de gasa adherida, de paper amb restes de tinta impresa i fins i tot un cosit amb fil vegetal emprats per consolidar els estrips que suposaven un alt risc de fragmentació i pèrdua del suport.

Un cop recuperats, el Bisbat de Tortosa preveu exposar els dos elements a la mostra permanent de la catedral, a partir del proper 4 de juliol i fins al mes de setembre.